

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 207. szám.

Hétfő, szeptember 14.

A törökbecsei emlékoszlop.

Nagybecskerek, szeptember 14.

Adassék dicséret és elismerés mind-
azoknak a lelkes férfiaknak és honleányok-
nak, kik fáradozásukkal, vagy adományaik-
kal lehetővé tették a törökbecsei szabadság-
emléknek felállítását. Ez a jeles hazafias
 tett fényes tanujele annak, hogy az anya-
giasság még nem vett annyira erőt a
szíveken, hogy ne hevüljünk azokért a
szent eszmékért, melyek hazánkat nagygyá,
becsültté tették.

Széles ez országban bárhol is olvassák
a tegnapi fényesen sikerült ünnepély le-
folyását, ugyanezzel a dicsérettel fognak
adózni azoknak az erős férfiaknak és
gyengédlelkű nőknek, kik a tegnapi hazafias
ünnepélyt rendezték s nem kevésbé a vár-
megye fő- és alispánjának, kik mint első
siettek résztvenni egy olyan ünnepélyen,
melyre büszke lesz a torontali ember
mindenbá.

Legnagyobb csodálkozásunkra azon-
ban távolmaradásukkal tüntettek azok, kik
a hazafiságból oly szívesen leckéztetik
meg polgártársaikat s talán mondanunk
sem kell, hogy távollétével tündökölt a
kerület országgyűlési képviselője is.

Annál nagyobb szeretettel vette körül
a több ezer főnyi közönség a törökbecsei
kerület volt képviselőjét, Rohonczy
Gedeont, ki ünnepi beszédjének lelkes
előadásával percekig tartó éljenzésre és
tehetségyánításokra ragadta hallgatóit.
Ez a beszéd tanujelét szolgáltatva annak,
hogy közeletünk e kipróbált harcosa csak-
ugyan olvasni tud azok szívében, kik
sohasem tagadták meg tőle ragaszkodásukat
és tiszteletüket, de kisebbségben maradtak
egy oly többséggel szemben, mely zászlá-
jára a nemzetiségi harcot írta.

De ne szóljunk erről a szomorú
dologról ma, mikor örvendenünk kell egy
hazafias község dicső tettén. Öszinte szív-
böt kívánjuk, hogy a törökbecseiek lelkes
példája e vármegyében minél több követőre
találjon.

A tegnapi ünnepélyről kiküldött tudósítónk
a következőket jelenti:

Az ünnepelő Törökbecse.

A nemzeti lobogókkal díszített, évről-évre
szebben fejlődő és épülő mezővárosba egész dél-
előtt érkeztek a vendégek. Nagybecskerekéről el-
jöttek: Dr. Dellimanies főispán, Jankó
Agost alispán, Menczer Lipót nyug. megyei
főpénztáros, dr. Sal th. főszolgabíró, dr. Pollák
Viktor ügyvéd, dr. Brájer Lajos és Illés
Jenő lapszerkesztők, dr. Balás Iván megyei
aljegyző, Wíngler Ferenc v. képviselő. Ott
voltak továbbá Lowieser Imre főszolgabíró, ki
több éven át állott a járás élén, Karátsónyi
Andor beodrai nagybirtokos, Bánlaki Géza és
Dudits Géza a város szülöttjei, eljöttek azon-
kívül a szomszédos községek lakói, kik közül
különösen a tordai magyarok tüntek fel, kik vagy
százan képviseltek a községet. Már kora reggel
talpon volt a város apraja-nagyja s a sok nyüzsgő
ember, többnyire ünnepelőben, ugyancsak érdekes
képet nyújtott.

A felvonulás

Tíz óra tájban a városházán gyűltek össze
mindazok, kik hivatra voltak a hazafias ünnepély
fényét jelentőjükkel emelni. Ott voltak a fent-
felsorolt vendégeken kívül Horváth Zoltán, a
járás népszerű főszolgabírája, Welicha és
Bánlaky szolgabírák, a községelöljáróság, az egy-
letek és testületek képviselőivel együtt.

Példás rendben sorakozott a menet. Elöl
10 nyalka magyar legény lóháton. A banderiumot
követte 100 fehér ruhás bájos fiatal leány, ezek
mögött haladtak az egyesült dalárdák, minden
egyes énekes mellén nemzetiszínű jelvény. Majd

a különböző egyletek következtek, köztük egy-
egy koszoru-vívó, ki büszkén hordta egyletének
adományát, mögöttük haladtak a hatóságok kép-
viselői s végül száz és száz ünneplőbe öltözött
hazafi csatlakozott a lobogódiszt öltött utcákon
át az emlékoszlophoz haladó menethez, melynél
fényesebbet, szindusabbat és örvendetesebbet
még képzelné is alig tudunk.

A leleplezés.

Épen 11 óra volt, mikor célhoz ért a menet. A
kordonnal elzárt helyen csakhamar sorakoztak a
szereplők s néhány perc múlva felhangzottak a
Hymnus hatalmas akkordjai. Elcinte csak a
dalárdisták hangja hallatszott, de csakhamar az
egész főmeg lelkesen énekelte a dalárokkal együtt,
hogy: Isten áld meg a magyart.

Most S o l y m o s Gusztáv lépett díszmagyar-
ban a szóközi emelvényre s a következő beszéd-
del nyitotta meg az ünnepélyt:

Hazánk történetének van egy korszaka,
melyre az egész nemzet hálás kegyelettel emlé-
kezik vissza.

A mai nap e kegyeletnek van szen-
telve, a mai ünnepély a hazaszeretet ünnepe.

Azért jöttünk ide, hogy megkoszorúzzuk azt
a szobrot, melyet Törökbecse hazafias közönsége
a szabadságharc dicső emlékének emelt.

Amidőn e megjelenteket szívből üdvözlöm,
az ünnepélyt megnyitom s az ünnepi szónoklat
megtartására nagyságos Rohonczy Gedeon
urat kérem fel.

Rohonczy Gedeon beszéde.

A hallgatóság lelkes éljenzése között lépett
a tribünre Rohonczy Gedeon, hogy elmondja
folytonos éljenzéstől és helyesléstől megszakított
beszédjét, mely ekképen hangzik:

Tisztelt ünnepelő gyülekezet!

Már az elmúlt század végén ünnepelte volt
meg a magyar nemzet fennállásának ezredéves
emlékét, tehát már ezer évvel is több, hogy a
magyar nemzet itt Európa közepén annak szívében
mostani drága hazánkat elfoglalva — Európa
minden kultur nemzetéi által elismert, s rendes
alkotmányos bíró államot alkotott. Az ilyen
nemzetekről a történelem írói úgy emlékez-
nek meg — s eme nemzeti erőt úgy nevezik:
„Hódító és államalkotó erő”. Azt pedig, hogy a
magyar nemzet egy ezredéven át, a folyton
duló harcok dacára, melyet főleg a török és
tatár betörésekkel szemben vívnia kellett s mégis
mindenkor volt annyi ereje, hogy drága hazáját
önmagá önnerejéből megvédelmezze és fentartsa, azt
pedig úgy nevezik: „Államfentartó erő”. Mindezeket
most ez alkalommal csak azért hozom fel, mert azt
akarom beigazolni, hogy a magyar nemzet ősi időktől
fogva az isteni gondviselés által meg volt áldva
a hódítás, az alkotás, az önfentartás és
önkormányzati hatalom és erő végrehajtásá-
nak minden attributumával, s amely hatalmas
erőket pedig meríté e nemzet saját vezérei és
fiai öszességének vilátsége, összetartása és hazafi-
ságából.

De míg a régmúlt századok dülő és tom-
boló viharában csakis a nyers erő érvényesülése
és hatalma kormányozá az egész világot; addig
a nemzetek hazafisága és önfeláldozása által
kivívott előnyöket és függetlenséget nem mindig
azon nemzetek összes fiai élvezték, mint inkább
annak csakis egyes kiváltságosai.

Mi természetesebb annál, hogy a kor szellemé-
nek haladásával és átalakulásával, valamint az em-
beriség műveltségének fejlődésével ezen igazságtalan
és visszás állapotok önmaguk születtek a XVIII. szá-
zad végén hitörő ama nagy forradalmat, melynek
hullámai Franciaországban törtek legmagas-
sabbra. Ezen hullámok moraja e jelszavakat
hangoztatták, zugták keresztul-kasul a szélrózsa
minden irányában: Egyenlőség, testvériség, sza-
badság!

Es ezen nagy forradalmat, mely annyi vért,
annyi áldozatot követelt, az tetta nagygyá, ma-
gasztossá és lélekemelővé, hogy az nem földi
kincseket keresett s vágyott e forradalommal el-
érni és megszerezni, hanem csakis az elnyomott
emberi lény felszabadítását, a jogegyenlőséget s
a lélek szabadságát akarta kivívni, amit ki is
vivott!

Tisztelt ünnepi gyülekezet! A mi magyar
hazánk még akkor a XVIII-ik század végén, mi-
dön ezen világraszóló nagy események lezajlottak,
sokkal hátrább volt még a műveltség és kulturális
szempontoktól, hogysem eme felhangzó magasztos
eszmékre azonnal visszhangot adhatott volna.
De egy rövid felszázad se kellett, hogy erre a
magyar nemzet is megérjen, majd feleljen és
reagáljon.

Mert 1848-ban saját böles és hazafias
vezéreinek, mint gróf Széchenyi István, Kossuth
Lajos, Deák Ferenc és számtalan más nagy
hazánkfiának kezdeményezése, elhangzó szava
elég volt, hogy az egész magyar nemzet egy
test és egy lélekkel sikra szálljon hazánk s az
emberi lélek felszabadítása, annak „szabadságáért”
s amely kivívott szabadságot ma e haza minden
egyes polgára faj, vallás és nemzetiségi különbség
nélkül egyformán élvezzi.

Es vajjon? kérdelem önöket, tisztelt ünnepelő
gyülekezet, tudják-e önök azt, hogy mit jelent s hogy
mi az értelme a nemzetek életében ezen egyetlen
szónak: „Szabadság!?”. Amely szó, ha innen
keblünkől előre tör s ajkunkra száll, megdob-
bantja szívünk összes hurjait s egy oly kéjzert
hatol át testünk minden rétegében, mely nem fél
ezerhalált.

Ezen egyetlen szónak „Szabadság” a
kivívása jelenté nemzetünk életében:

1. a jobbágyság eltörlését, felsza-
badulását s a robot megszüntét;

2. jelenti „a jogegyenlőséget”, azt t.
i., hogy a törvény nem ismer különbséget gazdag
és szegény, hatalmas vagy tehetetlen között s
egyetlen vezéresillaga az igazság!

3. jelenti azt, hogy kiki egy, oly nyelven,
melyen akarja s azon Istenét imádhhatja,
a kibén hisz, a szerb szerbül, a német németül,
s a zsidó héberül küldheti fohászát Mózes vagy
Istenéhez;

4. s végre jelenti azt, hogy e nemzet min-
den egyes fia bensejének, szívének érzelmeit,
gondolatait szóval, írásban, nyomtatás-
ban elmondhatja, kifejezésre juttathatja s azért
csakis az önmagunk által hozott és alkotott
törvényeknek vagyunk felelősek és alávetve.

Tisztelt ünnepi gyülekezet! Törökbecse
hazafias polgárai már rég tervezték volt, ugy
mint e haza majd minden nagyobb városában
azt már rég megtették, hogy itt minálunk is egy
ily szabadságszobor — ama dicső multak felejt-
hetetlen emlékének megörökítése szempontjából
felállítsassék, a mit annál is inkább kell,
hogy a magyar nemzet minél több helyen
emeljen, mert azt állíthatom, hogy egyetlen
ország se lehet oly büszke „szabadságának”
kivívására, mint éppen a magyar nemzet. Meg-
mondom mindjárt, hogy miért. A magyar és francia
forradalom oka, kezdete és lezajlása s a mi
1848—49-ik években nálunk lezajlott szabadság-
harcunk közt azon óriási és lényeges különbség
volt és van, hogy míg Franciaországban a nem-
zetnek szabadságukban elnyomott fiait saját bajuk,
saját vezéreik, főnemesség és nemességükkel
szemben és ellen vívták ki azt! Addig ná-
lunk ép ellenkezőleg, a magyar nemzet ve-
zérei, főnemessége és nemessége volt az, a
kik midőn látták, hogy a haza a szabad-
ságra megért, önmaguktól mondván le kiváltságos
előjogaikról s e szabadságharcot ők kezdeményez-
ték, ők állottak élére s a nemzet összes fiával
együttesen, összeforva vívták ki és juttatták azt
diadalra.

Azt hiszem épen e helyen, Törökbecsén
nem szükséges bővebben igazolnom az itt el-
mondottak igazságát. Hisz épen ennek a város-
nak szülöttje egyik nagybátyám gróf Leiningen,
ki végig küzdötte a magyar szabadságharcot s
mint ismeretes, vértanuhalált szenvedett, valami-
képen tudva van édes atyámról is, hogy a ma-
gyar szabadság iránt való szeretetét életfogytiglani
várfogsággal fizette meg. Ez bizonyítja leginkább
azt, hogy a 48-as szabadságharcban minden igaz
hazafi együtt küzdött magyar testvéreivel a szabad-
ságért.

Az elmondottakat rövid szavakkal össze-
foglalva a magyar haza polgárainak öszességé,
mint egybefort kompakt nemzet ezen tettével,
a szabadságának kivívásával igazolta be legfénye-
sebben, hogy a magyar mint nemzet nemcsak
hódító, államalkotó s államfentartó
erővel rendelkezik, de rendelkezik a jelenben
mindezeknél sokkalta nagyobb nemzeti erénnyel
is s ezt a nemzetek történelmében úgy nevezik

„összetartás”, a kulturával párhuzamosan haladó „államotfejlesztő erő”.

Ezen leghatalmasabb nemzeti erénynek s egyúttal nemzeti erőnek megörökítésére lett emelve ezen „Szabadság”-szobor, a melyről most hulljon le a lepel! S te, e délceg, karsu oszlop tetején ülő Turul m. dár, e perctől kezdve hirdesd a hozzád fellelkintő ifju, agg, avagy vándor előtt, hogy e szép magyar hazában már régtől fogva él és örökké élni fog a jogegyenlőség, a testvériség s a szabadság!

A beszéd mély benyomást tett a nagyközönségre, mely akkor már körülbelül három-ezer főnyi lehetett. Percekig tartott az éljenzés s egymásután jöttek a hallgatók az illusztris szónokhoz, hogy köszönetüket és elismerésüket fejezzék ki.

A műsor folytatása.

Most Sáfány Lajos szavalta el nemes lendülettel Abrányi Emil gyönyörű költeményét, mire Solymos Gusztáv a következő szavak kíséretében adta át a szobrot az előjáróságnak:

Önöknek, községünk előjáróinak adom át ezennel a bizottság nevében az imént leleplezet szobrot, városunk közkincsét.

Átadom oltalmukba és különös gondoskodásukba, mi nem lesz nehéz feladat, mert nem hiszem, hogy volna vakmerő kéz, mely szentségtelenül merne nyulni dicső multunk hirdetőjéhez.

Vegyék át és gondozzák úgy, hogy beláthatlan időig hirdesse a magyar hazaszeretetet, a magyar szabadságot. (Éljenzés.)

Ismét száz meg száz torokból hangzott fel a Szózat örökszép dallama s a szép hazafias ünnepély véget ért.

Koszorúk.

Az ünnepély utolsó pontja a koszorúk elhelyezése volt. Az emlékoszlopra még az ünnepély előtt díszes koszorút helyeztettek Rohonczy Gidáné urnő. A hivatalos koszorúk a következők voltak: Torontálvármegye (letette Jankó Ágost alispán).

Törökbecse községe (Pitrov Lajos jegyző).
Jótekonny négyzet (Solymos Gusztávné urnő).
Israelita négyzet (Mittelmann Irén urhölgy).
Társaskör (Rankovits István igazgató).
Polgári kör (Simonffy István elnök).
Ifjúsági kör (Gál Antal elnök).

A nagybecskereki szabadságszeretők (Menczer Lipót nyug. m. főpénztáros).
Törökbecsei siremlék-bizottság (Bánlaky András szolgabíró).

Az emlékoszlop.

A törökbecsei emlékoszlopot Bánlaky Géza, budapesti mérnök, Törökbecse szülöttje tervezte, a kivitellel pedig Fischer J. szegedi kőfaragó céget bízták meg. Az emlékoszlop egy természetalkalmazatra helyezett körülbelül 8 méter magas mészkő-obeliszk. A tervező többnyire barokkmotívumokat alkalmazott, még pedig igen szerencsésen, úgy, hogy az obeliszk összehasonlása igen kedvező. Az obeliszk tetején a turulmadár terjeszti ki szárnyait, a szájában pedig Attila kardját tartja. A szép emlékoszlopot a délután folyamán is nagyszámu közönség nézte.

A talapzaton a következő felírás olvasható:

AZ 1848/49. SZABADSÁGHARC
DICSŐ EMLÉKEINEK EMELTETETT
1903.

ÖRÖKRE A SZABADSÁG EMLÉKE LEGYEN
A SOHA LETÜNŐ NAGYSÁG SARKKÖVE.

Áldomás.

Déli egy óraker a Royal-szálló tágas diszteremben szakterítékü ebéd volt, melyen a becsei intelligencián kívül az összes vendégek részt vettek. A menu a következő volt:

Disztribúció.

A törökbecsei szabadságszobor leleplezése alkalmával
1903. évi szeptember hó 13-án
a Royal-szálloda nagytermében.

Menu:

Leves.
Ragou és fehér
Kecsege
Tartar mártással
Kacska, Pulyka
Vegyes Compot és Ugorka
Álmáspite, Crem pite
Fagyalt
Giardinetto.

GERŐ D.
Royal szállodás.

Az első felköszöntőt Rohonczy Gedeon mondta a királyra, melyet a jelen voltak állva hallgattak végig. (Zugó, percekig tartó éljenzés.) Majd dr. Tószegi Aladár lelkes szavakban üdvözölte a vármegye főispánját, mely tőszet lelkes tetszést keltett.

Dr. Dellimánics Lajos főispán nagy tetszéssel fogadott felköszöntőjében rámutat arra, hogy a törökbecsei közönség a magyar szabadságnak olyan emlékoszlopot állított, mely bármely város díszterére illenék. (Éljenzés és taps.) Dicsérettel emlékszik meg arról a lelkes beszédéről, melyet a magyar gentry egyik kimagasló alakja mondott a magyar szabadsághősökről. Elismerő szavakban méltányolja Rohonczy Gedeon hazafias,

társadalmi és közgazdasági érdemeit. A mai szociális világban, hol a tömeg hajlandó mindenkit lerántani, kinek tisztességes kabátja van, kétszeres jelentősége van annak, hogy a közéletnek egy ilyen alakja kiáll ez oszlop elé s beszédet tart a szabadság, egyenlőség és testvériségről. Élteni Rohonczy Gedeont. (Taps és éljenzés.)

Dr. Pollák Győző poharát emel Solymosy Gusztáv egészségére, mint aki az emlékoszlopot tervezte, keresztül vitte és lehetővé tette a mai ünnepélyt.

Jankó Ágost alispán köztetszésben részvétel felköszöntőjében gyönyörű szavakban eszteli a magyar szabadságharc dicső küzdelmeit, melyeknek gyümölcseit mi élvezzük. Poharát emeli Törökbecse lelkes közönségére, kik a szabadságszobor létesítésével alkalmat adtak arra, hogy a hazafias érzelmeinknek tüntetőleg kifejezést adhassunk, azt kívánva, hogy hazafias példájuk követésében találják meg jutalmukat.

Horváth Zoltán főszolgabíró a szobor tervezőjét Bánlaky Gézárt élíti.

Dr. Mittelmann Nándor a jelen voltak zajos helyeslése mellett rámutat arra, hogy könnyű egy oly vármegyében jó hazafinak lenni, ahol oly nemes példák lebegnek a közönség szeme előtt, mint a fő- és alispán. Élteni Jankó Ágost alispánt.

Menczer Lipót megemlékezik Urbán Gyuláról, Rohonczy Lipótról, Bizek Károlyról, Mihály testvérbarátjáról, kik már mind a sirba szálltak és kikkel együtt ő 1861. október 6-án a nagybecskereki várkert kápolnájában Bizek Károly által szolgáltatót gyászmisét hallgatott, és arra emelte poharát, hogy a kegyeletes megemlékezés belőlünk soha ki ne haljon.

Wellichha szolgabíró gyújtó felköszöntőt mondott a vendégeknek.

Dr. Tószegi a sajtó képviselőit élíti.

Dr. Brájer Lajos válaszában Törökbecse felvirágzására emeli poharát, melynek közönsége ma ismét bebizonyította, hogy e nehéz napokat átélv várossnak nemcsak multja, de jövője is van.

Solymosy Gusztáv a szobor-bizottság tevékeny tagjaira emeli poharát.

Istvánffy István a magyar szabadságra mondott felköszöntőt.

Több lelkes beszéd hangzott még el, a vendégek legnagyobb része azonban a délutáni vonattal hagyta el a vendégszerető Törökbecsét.

A diszrakoma kifogástalan rendezéseért Rankovits Istvánt illeti az elismerés.

Diszeloadás.

A szép napot sikerült műkedvelői előadás zárta be.

Örömmel konstatáljuk, hogy az ünnepség minden sértő diszonancia nélkül folyt le, legszebb bizonyítékul annak, hogy addig, míg az elégedetlenség üszkét nem dobják a nép közé, akár milyen nyelven is beszéljen és bármilyen nyelven imádja is istenét, a mi közönségünk mindenekelőtt tisztelettel viseltetik a magyar állameszme iránt.

A magyar szabadságharcnak a derék törökbecseiek emeltek e vármegyében először emlékoszlopot: őszintén óhajtjuk, hogy e szép példát minél több község kövesse.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken péltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig az urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből a gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **A közig. bizottság ülése.** Torontálvármegye közig. bizottsága ma délelőtt tartotta rendes havi ülését dr. Dellimánics Lajos főispán elnöklésével. Az ülésről szóló részletes tudósításunkat térszűke miatt holnap hozzuk.

— **Személyi hírek.** Dr. Dellimánics Lajos főispán szombaton, dr. Vinczehidny Ernő megyei főjegyző és Faúr Kornél az államépítészeti hivatal főnöke pedig tegnap érkezett vissza szabadságáról Nagybecskerekre. — **Poroszkay Béla** megyei főügyész tegnap elutazott Nagybecskerekre. — **Thury Mihály** a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke, p. ü tanácsos, a mai nappal megkezdte szabadságát.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt fél 12 óraker ülést tartott a tanácsülésben hozott fontosabb határozatok híreink sorában közöljük.

— **Hermann Antal Nagybecskerek.** Dr. Hermann Antal egyetemi magántanár, pedagógiumi igazgató, az európai hírű tudós, ma mint Knyaskó Lajos felső kereskedelmi iskolai igazgató vendége Nagybecskerekben időzött. A kiváló etnográfus ez-uttal ígértet is tett, hogy a nagybecskereki szabad

lyceumban október hó folyamán előadást fog tartani speciális szakmája, a néprajz köréből.

— **Érettségi a felsőkereskedelmi iskolában.** A nagybecskereki felsőkereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgálatokat e hó 21-én tartják meg Szuppán Vilmos kir. tanácsos, igazgató elnöklete alatt.

— **Gondnoksági ülés.** A nagybecskereki állami iskolai gondnokság holnap, kedden délután 4 óraker a központi állami iskola értekezleti szobájában ülést tart. Nyomban utána tartja ülést a községi iparos- és kereskedő-inasiskolai bizottság is.

— **A muzslyai bucsu.** Tegnap folyt le Muzslyán a bucsu, a melyet minden évben nagy élénkséggel ünnepelek meg, az idén azonban még emelte az ünnepséget a muzslyai templom szép új oltárának és más egyházi felszerelésének felszentelése. A muzslyai templomban tegnap délelőtt fél 10 óraker Szabó Ferenc nagybecskereki apátplébános Sókai Ignác muzslyai, Kögl Béla écskai és Kalbis világosi piébánosok, továbbá Wagner Nándor hitoktató és Brunner Jakab nagybecskereki segédlelkész segédletével ünnepi misét mondott. Az oltár, továbbá a keresztút és gyóntatószékot Szabó Ferenc apátplébános szentelte be nagy ünnepélyességgel. Az istentisztelet után ünnepélyes körmenet volt a templom körül, a melyen mintegy 4000 ember vett részt. A szentbeszédet Brunner Jakab nagybecskereki segédlelkész mondta, melyet a templomba egybegyűlt hívők sokasága ajtatosan hallgatott végig. Délből Sókai Ignác muzslyai plébános vendégszerető házában ebéd volt, amelyen részt vettek: Szabó Ferenc, Lindhoff János, mint a kegyuraság képviselője, továbbá, Kögl Béla, Kalbis N., Wagner Nándor, Sókai József, Brunner Jakab, Napholz Rezső és még számosan. Délután 3 óraker vécsernye volt. Itt említhetjük meg, hogy az oltár főszobrára Magyarország védszentjét ábrázolja, a mellékszobrok pedig szent Alajos és szent Borbálát. A pompás oltárterítőt Lindhoff Jánosné, a szép párnákat pedig Kiss Istvánné készítette, a díszítéseket pedig Muzslyai hívő népe végezte. A vécsernye után következett a népmulatsága s a muzslyaiak a szokásos vidámsággal reggelig dárídoztak. A bucsura nagy számmal rándultak ki Muzslyára Nagybecskerekre is. A vendégeket a község házában zenezőval és mozsáriövésekkel fogadták a derék vendégszerető muzslyaiak.

— **Jenovay Zoltán halálához.** Jenovay Demkő Margit elhunytával a következő meleg sorokat olvassuk a Szeged és Vidéke-ben.

Megrendítő családi gyász borult a szegedi Rainer és Nyilassy családokra. Közeli rokonuk, egy alig 23 éves fiatal, bájos asszonyka halt meg tegnap este a budapesti szent. János-kórházban olyan váratlanul, hogy az orvosi tudományok ugyszólván ideje sem volt a megelőző beavatkozásra. Jenovay Zoltán szerbittebei nagybirtokos felesége, Demkő Pál volt országgyűlési képviselő, nagybecskereki ügyvéd leánya; Demkő Margit urnő két héttel ezelőtt megbetegedett Szerbitteben. A feleségét imádásig szerető férj a betegség megállapítása végett konzultációra hívott házához egy előkelő fővárosi orvos-tanárt, aki vakbélgyuladást konstatált a betegnél. Tanácsára folszállították a beteg urnőt a budapesti szent. János-kórházba, ahol három nappal ezelőtt szerencsés kimenetelűnek mutató mütétet hajtottak rajta végre. A beteg egészségi állapota olyan kedvezően alakult, hogy az ágyát elhagyhatta és járható. Csakhamar azonban megint ágyba esett, néhány óra alatt bekövetkezett a gyászos katasztrófa: Jenovay Zoltán meghalt, vigasztalan gyászban hagyva férjét, akivel hat évig élt együtt példás családi boldogságban. A megdöbbentő gyászban osztozik Szeged egész uri közönsége, mert a boldogtalan fiatal asszony minden évben 2-3 héttig volt Rainer József főkapitány házában vendége, itt időzése alatt rendes látogatója volt a színháznak s nagyszámu ismerősök baráti szeretetét hódította meg szeretetreméltó egyéniségével.

— **Uj jegyző.** Dr. Gyertyánffy Jenő pancsovai főszolgabíró a napokban iktatta be Zatkalik János sztaresovai segédjegyzőt Borecsa és Bányos községek körgjegyző-helyettesének.

— **Szocialista gyűlés Jarkovácon.** Mint lapunknak telefonon jelentik, tegnap déután Jarkovácon a főszolgabíró engedélye folytán szocialista gyűlés volt, melyre az egész környékről mintegy ezer kiszagda sereglett össze. A budapesti központ, miután szerb vidékről van szó, egy Zsivánovits nevű embert küldött le, a kiről csak annyit tudtak, hogy régebben szabólegény volt, de uj mesterségébe most sem tanult bele annyira, hogy hallgatóival meg-

tudta volna érteni voltaképpen mi is az a szocializmus. Valami beszédfélét olvasott le egy papirosról, amelyben főleg a nyolc órai munkaidőről és — a só drágaságáról hadart össze tücsköt-bogarat, oly érthetetlen zagyva módokon, hogy a szerb nyelven mondott beszédet még a szerbek sem értették meg. A tegnapi szocialista gyűlésre már régebben készítettek elő a talajt azáltal, hogy a „Népszava” című lapot, mely szerb nyelven is megjelenik, sok példányban terjesztették a nép között. Különösen egy Janko Gyurics Milán nevű züllött ember iparkodott a szocialista eszméknek propagandát csinálni, de mint említettük, semmi eredménnyel. A viszonyok alapos ismerői egyébként bátran állíthatják, hogy a szocializmus itt a határvidéken nem is fog gyökeret verni, mert a nép megszokta a katonai fegyelmet és inkább hisz hivatott vezetőinek, mint azoknak, kik a nép hiszékenységét saját céljaira használják föl. A főszolgabíró megbízásából Stefanovics Miklós jarkováci jegyző szerepelt mint biztos, ki eme hivatásának dicséretes tapintattal felelt meg. A gyűlés teljes rendben folyt le s a csendőrség beavatkozására mi ok sem volt.

— **A szállodai árak szabályozása.** A város tanács tárgyalta a sok alkalommal felmerült azon panaszt, hogy a vendéglősök tulságos szoba árakat követelnek. Utasította a rendőrkapitányt, hogy az árakat állapítsa meg, valamint azokat az alkalmakat is, amikor a vendéglősök a rendesnél magasabb árakat számíthatnak.

— **Uj kézi zálogköcsön-üzlet.** A Közgazdasági bank mint részvénytársaság kézi zálogköcsön-üzletét folyó hó 15-én kezdi meg Nagybecskereken.

— **A vásári bíráskodás.** A város tanácsa mai ülésen a vásári bíráskodásra vonatkozólag azt határozta el, hogy Pánics Dániel vár. tanácsnok a vásári bíráskodást a közönség érdekében a helyszínén teljesítse.

— **A pótadók behajtása.** Nagybecskerek város tanácsa utasította Stefanovics János adóügyi tanácsnokot, hogy a városi pótadók behajtását most már fokozottabb eréllyel teljesítse.

— **Testvérek drámája.** Megrázó családi dráma történt a napokban Pancsován a volt Zsittvay József-féle szőlőtelepen. Zsittvay József tüzerkatonára összeveszett ugyanis bátyjával Ödönnel. A veszekedés folyamán József revolvert rántott s Ödön bátyját lelőtte s azután maga ellen fordította a gyilkoló fegyvert, föbe lötte magát. A testvérgyilkos rögtön meghalt, míg a meglőtt bátyja oly nehéz sérülést kapott, hogy rövid idő múlva ő is meghalt. A dráma tulajdonképeni okát nem tudják.

— **Számum Nagybecskereken.** Nem is mondunk valami nagyot, ha a két nap óta Nagybecskereken dühöngő szélvész számumnak kereszteljük. A szél talán majdnem olyan meleg mint Szaharában, mert a harminc fokos időben egy csöpp üdítő hűvössége nincs, abban a porban pedig amit Nagybecskerek utcáin fölver, méltán képzelhetjük magunkat Szaharában. Szinte fuldoklunk már a porban s bizony jól esnék egyéb hián a mennyei öntözés.

— **Leégett nádas.** Nagy tűz pusztított ma reggel Lukácsfalva és Écska határában. Hajnalban ugyanis ismeretlen okból tüzet fogott Hannoncourt Félix gróf óriási nádasa s néhány óra alatt, a mintegy 3—400 hold terjedelmű nádas elpusztult.

— **Vásárok.** Nagyikinda város rendőrkapitányága átiratban értesíti városunk közönségét, hogy az ottani legközelebbi országos vásárt e hó 17., 18., 19. és 20-ik napján fogják megtartani. A vásárra csakis lovak felhajtása van megengedve. — A legközelebbi karánsebesi országos vásár október hó 1., 2. és 3-ik napján tartatik meg. A rendőrkapitányóság a kibocsátott hirdetésben értesíti közönségünket, hogy e vásárra a szarvasmarha és sertésfelhajtás is meg van engedve — Németszárcsa község előjárósága póthirdetményileg értesíti városunk közönségét, hogy a honnapi országos vásárra a hasított körmű állatok felhajtása tilos.

Színház

Balláék bemutatója.

A legkedvezőbb auspiciumok között nyílt meg az idei őszi évad. Eddig két előadást tartottak Balláék s mindkét ízben teljesen megtöltötte a közönség a házat, mindkét előadás pompásan összevágott, tehát igazgató és közönség kölesönösen meg vannak elégedve, olyan egy állapot, melyet igen régen voltunk képesek konstataálni.

Balláék szombaton mutatkoztak be Molnár Ferenc „A doktor ur” c. vígjátékában. A szerző szatirát akart írni azokra az ügyvédekre, kiknek minden eszköz jó arra, hogy beszéltesse magukról, még a betörőkkel is brudert isznak, ha ez a betörő jó reklám. Mi vidékiek, hála Istennek, ilyen ügyvédek nem ismerünk, valamiképpen nem láttunk még olyan hülye tanári kart, a milyent Molnár a második felvonásban szerepeltet, de hát ki törődnek ilyen csekélységekkel, mikor a közönség egész este ki nem jön a kacagásból.

Az egyes szereplők teljes dicséretre érdemesek. A darab főszerepét, Fuzsért a betörőt, a Vigszínház Hegedüsenek egyik parádés szerepét Tihanyi Miklós játszotta, ki egy csapásra meghódította a közönséget. Ez a fiatal komikus, a híres Tihanyinak fia, komikus talentum a javából. Ritka közvetlenséggel játszik, finoman pointíroz, teljesen kiaknázza a helyzetet, de amellet sohasem túloz. Mindeme jeles tulajdonságok mellett nem csoda, ha őszinte nagy sikere volt. Sikerült mondásai harsogó kacajt fakasztottak s nem egyszer nyílt színen is zajos tapsot kapott.

Zajos sikere volt Balla Kálmán igazgatónak is, a becskeréki közönség régi kedvencének. Egy nőcsábító rendőrt játszott igen finoman nancirozva azzal a metsző önguanyal, melyre csak egy olyan intelligens, rutinos színész képes, mint Balla. Ő is nyílt színen kapott tapsot.

A többi szereplők Szénássy, Gerőfi Ilona, Kantay Teréz, Peterdy Etel, Tihanyi Vilmos, Vitéz Róbert, Czako Vilmos, Fodor József kifogástalan összejátekot nyújtottak.

Tegnap délután „A méltóságos eszmadia” került színre igen jó előadásban. Balla igen helyesen abból a szempontból indul ki, hogy a délutáni közönség is méltányolni tudja a jó előadást s nem huzza ugy össze a darabot, hogy senki sem érti meg. A kifogástalan előadásért Peterdy Sándort, Peterdy Etust, Kantay Terézt, Aldory Lászlót és Tihanyi Vilmost illeti a dicséret.

Ugyancsak telt ház nézte végig tegnap Verő „Bajusz”-át, mely szintén először került színre Nagybecskereken. A jókedvű közönség kritika nélkül hallgatta a sokszor kissé avult tréfákat s zajos tapsokkal adózott az egyes szereplőknek. A darab címéhez mérten a férfiaké a hatásosabb szerep. Főleg kettő: Kozáry Gáboré és János huszáré. Az előbbi Balla Kálmán személyesítette, magával hozván mindazt, mit e szerep megkíván: férfias szép megjelenést, jókedvet, hódító eleganciát. A huszár szerepében Tihanyi Miklós bőven talált alkalmat magával ragadó humorának kifejtésére. Léva y Margit igen bájos Matilda volt, énekét és táncát többször megtapsolták. Nagyon ügyes színésznőnek bizonyult Radnay Zsuzsika Rosette szerepében. A többi szerepekben jők voltak: Gerőfi Ilona, Peterdy Sándor, Tóváry Anna, Szénássy György és Virág. Különös dicsérettel kell említenünk a kifogástalan rendezést s a diszes ruhátart, mely utóbbi a legkényesebb igényeket is kielégítheti. —r.

* **„Fifin”** keddi bemutatója foglalkoztatja a színház összes személyzetét. E dallamos és mulattató operette vidéken Balla társulatánál került először színre, s most van műsorra tűzve az elsőrendű nagyobb színházaknál is. A címszerepben Lányi Editnek, a „Magyar Színház” kedvelt primadonnájának lesz első fellépte.

* **„Postásfiú és a huga”** a legmulatságosabb operettek egyike, mely Budapesten egy évig a legnagyobb sikerű kaszadarab volt, a címszerepben Vitéz Róbert és Léva y Margittal. Aki barátja a jóízű és bohókás daraboknak, el ne mulassza ez új dunságot megnézni.

TÁVIRATOK.

A király Galiciában.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lembergől táviratozzák: A király tegnap nagy kísérettel ideérkezett. A vasutnál a király fogadására óriási közönség gyűlt össze. Az uralkodót az országos marsall üdvözölte, köszönetet

mondván a látogatásért, a mire a király válaszolt s kijelentette, hogy örömmel jön hű népe közé. Miután a felség több küldöttséget fogadott, Chlosyba utazott, a hadgyakorlatok színterére.

A válság.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál” ered. táv.) Politikai körökben mindinkább tért foglal a pártközi konferencia eszméje s ez irányban a különböző pártállású vezető politikuskok között állandó tanácskozás folyik. A pártközi konferencia azonban csak akkor létesülhetne, ha garanciát találnának arra nézve, hogy a konferencia határozata komoly alapot nyújtana a válság megoldására.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Több oldalról megerősítik azt a hírt, hogy a válság megoldása ügyében a király addig nem tesz lépést, míg az orosz cár bécsi látogatása le nem folyt. A kormányhoz közelálló körökből azonban azt jelentik, hogy e tekintetben még végleges megállapodás nincsen.

Vilmos császár Baranyában.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál” ered. távirata.) Mohácsról táviratozzák: Vilmos német császár tegnap délután 2 órakor érkezett Mohácsra. A császár fogadtatására óriási közönség gyűlt össze s a fölállított diszsátor körül foglaltak állást a notabilitások, Fejérváry Imre báró főispánnal élükön. Mikor a császár kiszállt, a közönség egetverő lelkes eljenzéssel fogadta, ennek lecsillapulta után pedig Fejérváry főispán intézett beszédet a császárhoz. Beszédében a főispán örömeinek adott kifejezést, hogy királyunk meghitt barátját s hatalmas szövetséges társát hódolattal üdvözölheti. A császár fél 4 órakor cserkészésre indult kíséretével a vadászterületre és igen jó napja volt, mert két gyönyörű szarvast lött. Este diszebéd volt, melyre több notabilitást is meghívtak.

Anarchista összeesküvés Vilmos császár ellen

Budapest, szept. 14. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Mohácsról táviratozzák, az olasz kormány arról értesítette a belügyminisztert, hogy öt olasz anarchista Magyarország felé vette az útját s valószínűleg Vilmos császár ellen terveznek valamit a baranyai vadászatok alatt. Az értesítésre a belügyminiszter utasítására a vadászterületre kiküldött rendőrség létszámát 200-ra fölemelték.

Forongás Boszniában.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Trawníkból táviratozzák, a környéken a bosnyák törökök között forrongás észlelhető. A bosnyák törökök nyugtalanságuknak gyujtogatásokkal adnak kifejezést és a gyujtogatások annyira elszaporodtak már s a nép olyan fanatizált, hogy kihirdették a statáriumot, a Mollináry ezredet pedig Trawníkba rendelték.

Nagy szocialista gyűlés.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál” ered. táv.) Tegnap délután a Tattersalban nagy szocialista gyűlés volt, melyen mintegy 30.000 ember vett részt. A gyűlésre megjelentek az interparlamentáris konferencia szocialista tagjai is, így Sorgne asszony Párisból, Fournemont belga szocialista vezető és Collini olasz szocialista képviselő s tüzes beszédekkel mondtak a szocialisták kívánatos térfoglalására. A gyűlésen egyébként a szocialisták a függetlenségi párt magatartását tárgyalták és kifogásolták. A gyűlés este 7 órakor rendezavarás nélkül véget ért.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1903. szeptember 14.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		kilo	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	7.35	7.50	80	7.65	7.80
Festvidéki uj	76	7.25	7.40	80	7.55	7.70
Bánsági uj	76	7.30	7.45	80	0.—	0.—
Bácskai uj	76	7.40	7.55	80	0.—	0.—
B o z a						
uj elsőrendű		6.10	6.20			
uj másodrendű		6.—	6.10			
Á r p a						
takarmány		5.50	5.70			
égetni való		5.40	5.50			
sörfőzésre való		0.—	0.—			
Z a b						
uj elsőrendű		5.50	5.65			
Tengeri ó						
bánsági		6.20	6.35			
másnemű		6.35	6.45			

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 14. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyrészt változatlanok. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.52 — —
Buza (áprilisra 1904.)	7.74 — —
Tengeri (májusra 1904.)	5.49 — —
Zab (októberre)	5.49 — —
Rezs (októberre)	6.23 — —

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. május hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunarról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módszról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunarra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módszra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

2081/kg. szám 1903.

730—3.3

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előjárósága ezennel közhírré teszi, miszerint Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága által 1897. évi október hó 11-én 1717. ex 897. szám a. kelt határozatával jóváhagyott képviselő-testületi határozat alapján a „Pészak“ dűlőben a közlegelőből kihalított 235 hold és a „Bilyéd“ dűlőben levő 165 hold, összesen 400 hold szántóföldet 2—2 holdas parcellákban f. évi szeptember hó 20-án reggeli 9 órától kezdődőleg, s ha ezen a napon az árverés nem fejeztetnek be, a hátramaradt földekre a következő nap vagyis szeptember hó 21-én reggeli 9 órai kezdettel a helyszínén, ha pedig kedvezőtlen időjárás lenne, ugy a község ház tanácsstermében, nyilvános árverésen haszonbérbe fogja adni.

Kikiáltási ár parcellánként 80 korona. Megjegyeztetik, hogy zárt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak, ezen ajánlattevők azonban tartoznak a kikiáltási ár 10%-át bánatpénz gyanánt csakis készpénzben becsatolni.

A részletes feltételek Jarkovác község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Jarkovác, 1903. évi szeptember 1. Stefanovits, Markovics H. Markó s. k. jegyző. bírő.

4079. kig. sz. 1903.

737—1.1

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett módosi járási gyepmesteri állásra ezenel pályázatot hirdetek. A gyepmester köteles a Módos községben levő telepen lakni, két segédet és két erőteljes lovat tartani, valamint a gyepmesteri telepek létesítéséről szóló megyei szabályrendeletben, állategészségügyi törvények és rendeletben reá roft köteleességeket teljesíteni. Javaldalmazása természetbeni lakás a telepen, személyére vonatkozólag évi 400 korona, minden egyes segéd után 200—200 kor. évi készpénz fizetés, melyet évnegyedi részletekben vesz fel. Ezenkívül megilletik a megyei szabályrendeletben megállapított díjak.

Pályázni óhajtok eddigi szolgálataikat és netáni szakképzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket nyujtsák be 1903. évi szeptember hó 28-ig a módosi szolgabírói hivatalhoz, mert a ki nevezés október hó 1-je előtt fog bekövetkezni s a működés október hó 1-én kezdendő meg.

Módos, 1903. évi szeptember hó 13-án

Steinbach Antal,
főszolgabíró.

Háztartás

vezetésében jártas és főzéshez értő magános idősebb nő uri családnál azonnal alkalmazást talál.

Cim a kiadóhivatalban.

(733—3.2)

Szaján község előjárósága.

1099. sz. 1903.

736—3.1

Hirdetmény.

Szaján községe 1903. évi október hó 12-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen bérbeadja a község érdekere szóló vadászati jogot 6 (hat) egymásra következő évre, azaz 1903. évi november hó 1-től 1909. évi november hó 1-ig. A feltételek a község házánál megtekinthetők.

Szajánban, 1903. évi szeptember hó 10-én.

Pitkó,
jegyző.

Szabó Pál,
bíró.

UJDONSÁG!

Ecet-essencia, valamint
uj ecet.

A legjobb és legkedveltebb ecet az ételek besavanyításához a kellemes íze végett. Szép tiszta fehér színű és nem festett, mint a legtöbb ecet. Főelőnye még az is, hogy ezen ecettel besavanyított uborkák és paprikák nem puhulnak meg, hanem keménységüket megtartják és nem penészednek.

Ára literenként:
az uj ecet-lényeg 12 f.
az uj ecet 6 fillér.

Az ismételtárusítóknak olcsóbban számítom.

Kapható
Gligorijevity
Jóca,
Nagybecskerek.
Buzatér.

(685—16.16)

24401/903. sz.

M. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Arad.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a piskii állomáson létesítendő emeletes lakóépület építésére és azzal kapcsolatos munkákra.

A költségsszámítás, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltételek Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt 3 korona lefizetése mellett átvehetők és a vonatkozó tervek megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1903. évi szeptember hó 15-én déli 12 óráig kell benyújtani alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenkiert 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a piskii emeletes lakóépület építési munkákra“.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1903. évi szeptember hó 14-én déli 12 óráig 2000, azaz kétezer korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban letenni.

Aradon 1903. évi agusztus hó 22-én.

(3—2)

Az üzletvezetőség.
(Utányomás nem díjazatik.)

49.173/1903. szám.

M. kir. államvasutak

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóinak.

Hajójáratok menetrendje.

1903. március hó 15-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe. Minden esütörtökön reggel 7 óra 30 p.-kor. Minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor.

2. Indulás Fiuméből Anconába. Minden szerdán reggel 7 óra 30 p.-kor. Minden hétfőn és pénteken este 8 óra 15 p.-kor.

3. Indulás Velencéből Fiuméba. Minden pénteken reggel 7 órakor. Minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 perckor.

4. Indulás Anconából Fiuméba. Minden esütörtökön reggel 7 órakor. Minden kedden és szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Menetidjaj

a hajó-átkelési illetekkel együtt:

Honnan	H o v á	Pénz-érték	Gyorsvonat		Személyvonat III. osztály
			I.	II.	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00
"	Cannes	franc	122-45	87-80	
"	Firenze	"	79-80	58-10	32-50
"	Genova	"	95-55	69-10	38-95
"	Grasse	"	124-60	89-25	
"	Lyon-Perrache	"	134-55	95-70	
"	Marseille	"	144-05	102-40	
"	Milano	"	76-25	55-60	31-65
"	Menton	"	116-30	83-65	
"	Napoli	"	106-85	77-65	43-60
"	Nizza	"	119-00	85-45	
"	Róma	"	80-05	58-25	32-60
"	Torino	"	95-40	69-00	38-90
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50
Berlin	"	márka	103-80	73-50	41-20
Breslau	"	"	80-60	58-00	31-80
Hamburg	"	"	130-20	93-10	54-90

A gőzhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átkelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyyel együtt 16 kor.

I. osztály 12 "

III. " (fedélzet) 6 "

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig: Zárába, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató“-ban foglaltatik.

Menetidjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegyirodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadtnak.

Budapest, 1903. március hóban.

Az igazgatóság.
(Utányomás nem díjazatik.)